

Szerkesztőség:

Rimaszombat Koháry-utca 21
szám. Ide intézendő a lap szel-
lemi részét érdeklő minden
közlemény és levelezés

Bétyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona.
Fél évre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona.

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER: CSÜTÖRTÖKÖN.Felelős szerkesztő: **Dr. DIENES GYULA.****Kiadó-hivatal:**

Rimaszombat, Pokorágyi-utca
1. szám a. a könyvnyomdában
— Ide intézendők a kiadó hiva-
talt illető előfizetés, hirdet-
mény, nyilttér és egyéb felszó-
lalások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petisior tér-
fogata 12 fillér.
Többzori hirdetésnél árked-
vezmény.

Nyilttér:

Egy sor 40 fillér.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legcélszerűbben posta-utalvány útján eszközölhető. — **Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.**

A magyar nemzeti ügy hódítása.

Hazánk különböző nemzetiségű vidékein a magyar nemzeti ügy terjedése, erősödése, az új ezer év biztos záloga.

Szent ereklje, mely a népoktatási törvény végrehajtásának három évtizedes, lassan fejlődő, viruló ágán nyílt ki, amit az arra teremtett kertészek: a magyar tanítószáz egy része nyújt, kiket a magyarok Istene arra hívott, hogy a „szent hazaszeretet“et oly vidéken elvessék, ápolják, növeljék!

Kik e hivatásukat felfogták s annak szolgálatába szent lelkesedéssel sorakoztak, azoknak fejeje a magyar géniusz fon babert!

Babert, mely az apostolt, a hős vezért illeti s méltán disziti!

Szász bérczű megyénkben is sok az ilyenek száma, kiknek ezuton is az elismerést nyújtjuk!

Ezek közt, a Murány mentén lakók felé fordul a figyelmeink, s Jolsván pihen meg, lelki gyönyörrel! S munkájuk koronáját képező ág, ev. közgyűlési határozat előtt — velünk együtt — hangosabban dobban meg a magyar ember kebele!

Hangosabban mint máskor! Eddig is Jolsva rászolgált arra, de kétszeresen ma, midőn a folyó év június hó 22-iki közgyűlés határozatát ismerjük! — Mert miről van ott szó? Arról, hogy a hazaszeretet szent erényével dicsekedhető ág, ev. egyház közönsége, aki a város intelligenciájának és polgárságának kétharmad részét képezi, autonóm jogának teljes tudatában, a vallásosságát a magyar haza szent fogalmával összeforrasztva, az Isten dicsőségére s a hazánk oltárára egy lélekkel s közös akarattal elhatározták — a 100 indítványozó előterjesztésére — hogy az eddig havonként egyszer tartott magyar istentiszteletet állandósítsák, s az egész évben — folyó év július hó 1-től ünnepe- és vasárnapokon délelőtt ugy,

mint délután is, felváltva — magyarul és tótul dicserik az Istent, s éppen így tartják a hétköznapi könyörgéseket szent György napjától szent Mihály napjáig, az iskolás gyermekek részvétele mellett, míg a teli hónapok alatt hetenkint egyszer cselekszik azt.

A mint tudjuk, ez, főleg az utóbbi 20 év becsületes munkájának a méltó koronája!

A milleniumi évtől a vallás tanításánál is, a magyar tanítási nyelvet hozták be, s az urvasorai előkészítést is magyarul végezték.

Iskola és egyház, tanító és vezetőség kezelt fogtak a szent ügy támogatásában a jövő nemzedék javára, az egyház s a város dicsőségére, a magyar haza megszüldítésére!

A hol oly szent cél lelkesíti az egyetértő vezetőket, a kívánt siker nem maradhat el!

A hol azoknak oly segítő kebel, s oly igaz hazafiságtól áthatott szív szolgál támogatásul mint Jolsván van a családban ugy, mint a társadalomban, a melyről Jolsvának fényes történelme tesz tanubizonyosságot, a jelen nemes cselekedet — nem meglepő!

Hisz őseinknek csak nemes példáját követték, azokét, kik valamikor karddal és vérrel áldoztak e sokat szenvedett honnak, kik nem szájukon, de szívükben hordták, hogy: „a haza minden előtt!“

Igen, ez legyen szent jelszava ezután is! E jelben menjen elől hova az Isten ujjá vezérli — mint szövetség! Fogja fel hivatását, hintse széjjel ott a völgyön a hazaszeretet boldogító fényét s melegét! Szükség van rá, hogy Murány is legyen a magyarság vára, hogy a magyar szellem, a magyar lajseretet, a magyar beszéd és szokás ott állandó otthont leljen! E nemes hivatásának felismerésekor vármegyénk s az egész ország rokonszenve köszönti Jolsva értelmes, igaz magyar lakóit!

Velünk együtt minden hű fia e hazának Jolsvára repül gondolatban, hogy legalább ugy szorítson kezét a becsületes iparossal, az értelmiséghez tartozókkal, s hogy egyenként és összesen keblére szorítsa azt a keblét, mely honunkért *oly egyetértően dobbant meg!*

* * *
A jolsvai ág, ev. egyház június hó 22-ikén tartotta Kuna Aurél világi és Baltazár János egyházi elnökölete mellett valóban az egyházra nézve igen fontos jelentőségű gyűlését. Az alább közölt indítványt egyhangú lelkesedéssel tette magáévá a népes közgyűlés:

A június hó 15-én tartott nyári vizsgálat alkalmával Gvacsosvsky János egyh. tag s így az idősebb tagok közé tartozó, magyar nyelvű felszólalásában azon kétkedésének adott kifejezést, hogy a vizsgázott gyermekek nem tudják elénekelni a „Bože verny Bože“ kezdetű éneket s hogy a tót nyelvű istentiszteleten nem tudnak majd tevélegesen résztvenni, a mely a magyar nyelvűhöz hasonlítva, 3:1-nek aránya szerint áll.

Felszólalásának elhallgatott s ki nem magyarázott részében arról győzte meg a jelenvoltagekat, hogy oly módon, az iskola a jelenben s a multban, — mind hiába való munkát végzett s a mit az a magyarság terén épített, azt az egyház: a templomi istentisztelet s más egyházi szertartásoknak tulnyomóan tót nyelven való végzésével nem fejlesztette, sőt lerombolta s elérkezettnek véli az időt, ennek megváltoztatására. Városunkra egyházunkra sokszor büszkén hivatkozunk!

De talán nem mindenkor joggal! Jolsvának s ev. egyházunknak, itt e völgyön vezérő szerep jutott ki a Gondviselés által! Igaz! ezt a szerepet eddig sok tekintetben nem ismerte s nem töltötte még be városunk s egyházunk.

Teljesítse azt a jövőben! Menjen elől a jó példával! Emelje fel magasra a zászlót, a melyre a „Nyelvben él a nemzet“ jelszó is fel van írva.

Emelje fel s tüntesse ki, értelmes- és hazafias polgárságunkat az egyház, viszont ezt, tegyék nagygyá, — hatalmassá — s valóban jóhírűvé annak tagjai, a kik elismerik, hogy a templom nemcsak a multat képviselő öregkornak, de a serdült ifjúságnak, a gyermekeknek, az egyház jövő reményeinek is az érdekét, a boldogulását kell, hogy szolgálja — magyarul intensitivebbül;

TÁRCZA.

Hirt hozott a szellő . . .

Hirt hozott a szellő, hogy a messze tájon
Férjhez ment egy szőke kislány
A nagy rónaságon.
Üresebb lett egy ház ott a falu végen;
Hej de mást ígértél, hűtlen kislány nekem
Ott a falu végen,
Nem is olyan régen.

Majd ha egyszer szellő, arra felé tévedsz,
Szólj be ahhoz a kislányhoz
Szívem szerelméhez.
Elteledném én is, hogy szerettem mélyen.
Hej de szerelmemről meg van írva régen
A csillagos égen.
Hogy örökké égjen.

Heinrich János.

Radnóton.

A fejemet merném rátenni, hogy szép vármegyénk lakossága legnagyobb részének fogalma sincs róla, hogy hazánk nagy költője Pósa Lajos itt, hozzánk egy jó ágyulóvárszóra az ő kedves szülőfalujában tartózkodik. Nem is lehet ezen csodálkozni, mert ő csendesen, minden feltűnés nélkül vonult vissza, kedves feleségével együtt, falusi magányába. Nem tudta a főváros nagy zajában azt a nagy banatot elviselni, ami őt szegény öreg édes anyja halálával érte, eljött a Balog partjára teledni. Ilyenek ezek a poéták. Más ember elmegy a messze idegenbe, a hol nem emlékezteti semmi az elhalt kedvesre, ő meg odamegy, a hol az a kis házacskó, a vadszöllővel befutott lugas, egyszerű minden, arra a jóságos édes anyára emlékezteti. Könnyebb a szívének, ha kislányát magát, és ha egy szép nótában elzokoghatja banatát.

Hiába, már mi előttünk közönséges emberek előtt, örök rejtély marad egy ilyen poéta-lélek, — vele érezünk, meghat bennünket káprázatos nagyságával, de a maga egészében megérteni nem tudjuk.

Pósa Lajost gyakran meglátogatják budapesti irodársai. Nagyon sokan vannak, a kik szeretnék és sokáig

nem tudnak el lenni nélküle. Vasárnap mult egy hete Sas Ede és Dingha Béla látogatták meg. Dingha Béla magával hozta az egész családját, tudniillik a feleségét és a kis Magduskát. Dingha Magduskát azért tartottam szükségesnek felemlíteni a jelenvoltagek névsorában, mert ő már nagy egyéniség. Igaz ugyan, hogy még csak szeptemberben lesz két esztendő, de azért már a keresztmamája, Pósa Lajosné könyvet írt róla. Megkülönböztetett ez az aranyos piczi lánykát, mint nagy reformátort üdvözölhetjük.

A női nem beszélő képessége sokszor volt már megérdemelt és meg nem érdemelt gunyolódás tárgya, ezzel szemben Dingha Magduska még a spártaiakat is tulszáryaló szükszavuságával tűnik ki.

Nemcsak a szavakkal spórol, hanem még ezenfelül minden szónak csak az első tagját mondja ki. Ha megkérdezik, hogy hívnak kicsikém, azt mondja Di Ma; Pósa bácsi: Pó bá, a keresztmamája: ke ma.

Igaz ugyan, hogy a majd gyorsabban fog peregni a nyelvecskéje, ilyen rendszer szerint ötször annyit beszélhet mint más, és lehet, hogy a kis hamis talán inkább ezt, mint a szükszavuságot tüzte ki maga elé czélul, de azért Di Mát nekünk ilyen gyanúsításokkal megsértünk nem szabad, és ugy kell őt tekintenünk, mint egy derék spártai hőlyget.

Szombaton itt időzött közöttünk Lőrinczy György kedves bátyám. (Azt hiszem, ennek a mi földünknek itt-létéről is vajmi kevesen tudtak). Az ő szives meghívása folytán mi is abban a szerencsében részesültünk, hogy vasárnap vendégei lehettünk Pósa Lajosnak. Mint az ő kedves „Gyurikájok“ meghírottjai, de meg az igazi magyaros vendégszeretettel kifolyólag is kitűnő vendéglátásban részesültünk Pósa Lajos hazánál.

Jóformán az egész napot a ház mellett levő vadszöllő lugasban töltöttük, a jó aradmegyei és egri borok mellett elbeszélgetve. Különösen a három írónak, — Pósa Lajos, Dingha Béla és Lőrinczy Györgynek esett jól, hogy elmondhatták egymásnak mi a szívükön fektűdt. A három jó barát már régen nem volt együtt így bizalmas körben, — sok minden elmondani valójuk akadt.

Igazán élvezet volt hallgatni ennek a három fennkölt szellemű embernek a beszélgetését. Magyaros öszintességgel mondta el mindenik azt, amit érzett.

Különösen Dingha Béla volt tulságos őszinte, egy

könnyelmű pillanatában elárulta, hogy Nyitra megyében Kinoránon született. No, volt is neki mit hallgatni.

— Hogy születetik valaki Kinoránon? — Nem tudtuk megérteni, hogy az a, ki Kinoránon született és a kinek a bösesője felett biztosa azt a nótát dalolták, hogy — Ked ja pajgyem do Tiszóce, do szklepu — hogy irhatta azokat a gyönyörű szép magyar verseket.

— Hát bizony ugy van az, — magyarázta Lőrinczy —, hogy az igazi poétáver megköveteli a maga jussát, még ha Kinoránon született is. A kinoráni levegő hatása ott nyilatkozik, hogy fiskális lett belőle.

Pósa bácsi is rábólintott, hogy biz ez így van. Dingha Béla látva könnyelmű vallomásának hatását, azzal igyekezett befolyásolni a közvéleményt, hogy Kinorán azóta megmagyarosította a nevet, lett belőle Bercsény.

De hiába, Kinorán megváltoztathatja a nevet Bercsényre, de már a fiskálisságot nem lehet olyan könnyen megváltoztatni, az valóságos karakter indelibilisz.

Azután eldalolgtunk. Sorba előszedték azokat a szép magyar nótákat, a miket Dankó Pista irt a Pósa Lajos meg a Dingha Béla verseire. A szép melabús nótákról eszükbe jutott szegény Dankó Pista, a haladó zeneköltő. A lenyugvó nap aranyos sugára megcsillant a szemökbe toluó könycsenpen és megszorodott lelkők sóhajta elszállt a csengődi tanya felé, a hol „most van a nap lemenőben.“ Lőrinczy György irt is mindjárt egy szép verset Dankó Pistához. Szegényt, bizonyára megvizsgáztalta ez a szívből jövő megemlékezés.

Lassacskán beesteledett. A Di Ma kisasszony nagy gyönyörűségére hazajöttek nagy kolompólassal a búbocik. A pipiket is be kellett hajtani az óljkukba. „Hess te csunya pipi, eredj aludni!“ A nagy pipi-kergetésbe azután ő is elfáradt és még a csunya pipik beszélgetése fel-felhallatszott a csirkeöl felől, a mikor ő már szépen elaludt az édesanyja karján.

A vacsoránál tapasztalhattuk, hogy mennyire szereti az egész falu az ő költőjét. Leányok, legények eljöttek az ablak alá, szépen eldalolták a Pósa Lajos és Dingha Béla legszebb nótáit.

A két költőnek könyv tolt a szemébe és bizony mondom, ebben a két könycsenpen csak olyan szépen ki volt fejezve az ő poézisük igazi mély érzése, mint azokban a kötetszámba menő gyönyörű szép versekben.

Terhes Samu.

Ezek folytán tisztelettel indítványozzuk:

a) Mondja ki a nemes egyház, hogy egyházunknak praedestinált vezérlő szerepére és jó hírnevére való tekintettel; valamint az egyház jövő nemzedékére: virágaira való figyelemből és kötelességből; a magyar nemzeti ügy előbbvitelére céljából s az iránt való áldozatból: a magyar nyelvű egyházi szolgálatokat a tót nyelvűekkel egyenlő arányra emeli s e célból a tót és magyar nyelvű istentiszteletek s más egyházi szolgálatok végzését oly módon határozza el, hogy az ünnepnapok és vasárnapokon tartandó istentiszteletek — délelőtt úgy, mint délután is — felváltva magyarul és tótul tartassanak egész évben;

a hétköznapi könyörgések Szt. Mihály napjától Szt. György napjáig hetenként egyszer magyarul, különben tót nyelven, Szt. György napjától Szt. Mihály napjáig, a mezei munka s a szorgalmi idő melegebb szakában magyarul és tótul felváltva tartassanak s így nyíljanak meg az Ur házána ajtai — a 200 s egy néhány gyermekes előtt is kik tanítóik vezetése mellett énekekkel és imával magyarul áldanak az Urat!

b) Mondja ki a nemes egyház, hogy az iskolából kikerült ifjúságot is védőszárnyai alá veszi s közülök, énekkart állít és tart fen; tagjainak művelődésére és gyönyörűségére, az egyház javára s az Isten dicsőségére.

c) Mondja ki a nemes egyház, hogy a többi szertartásokban is, a hol csak lehet s alkalom kínálkozik, mindent felhasználand s felhasználtat arra, hogy az újabb nemzedék — magyar nyelvű szertartásban részesüljön!

* * *

Pillanatra sem kételkedünk abban, hogy az egyház idősebb tagjai, azon önzetlenségre nem tudnának fel-emelkedni, a honnan megtudják hozni egyházunk reményeinek s az ifjúságnak a kötelező áldozatot, az egyházunk jó híreinek s a — magyar hazának növelésére.

Reméljük, hogy egyházunk Elnöksége megtalálja azon utat, a mellyel a tervezett indítványunk a szokás hatalmává lesz s az egyes tagok vérebe megy át, mellyel vagyunk

Jolsván, 1902. június 18. Alázatos szolgálai:
100 aláírás.

A tett önnön magát dicséri. Sok ily egyházat, s a magyarság ügye egy lépéssel előbbre jutott.

Megyei állandó választmányi gyűlés.

A vármegyei állandó választmány folyó hó 15 és 16-ik napjain ülésezett Rimaszombatban a vármegyei háza gyűléstermében. — Jelen voltak *főispán* ur ő méltóságának elnöke alatt *Bornemisza* László alispán, *Gömör* János, *Török* Bálint, *Kubinyi* Géza, *Farkas* Ábránám, *Hevessy* Benedek, *Bornemisza* István, *Hámos* Aladár, *Putnoky* Mór és *Bornemisza* Elemér vármegyei bizottsági tagok; *Lukács* Géza vármegyei főjegyző, *Szakall* Vincez arvaszéki elnök, *Kubinyi* Ferencz főügyész, *Komáromy*, *Lengyel*, *Máriássy* aljegyzők, Dr. *Mesko* főorvos, *Ragályi* főpénztárnok stb.

Az állandó választmány tárgya volt a f. hó 17. és 18-án tartandó vármegyei rendes nyári közgyűlésről szóló ügydarabok előkészítése. Ezek közül nevezetesebbek és elfogadásra ajánlja a közgyűlésnek az állandó-választmány a következőket: u. m. hogy *Tisza* Kálmán és *Horánszky* Nándor elhalálása felett érzett mély részvétét jegyzőkönyvbe iktassa, továbbá *Láng* Lajost m. kir. kereskedelemügyi miniszterre történt kinevezése alkalmából üdvözlje.

Heves vármegyének *Rákóczy*, *Tököly*, *Bercsényi* diffamálását kimondó törvények törlése, *Kossuth* Lajos érdemeinek törvénybe iktatása, szobrának mielőbbi felállítása, valamint az 1848. és 1849. évi honvédek érdemeinek szintén törvénybe iktatása tárgyában a magyar képviselőházhoz intézett feliratát egész terjedelmében egyhangú elfogadásra és hasonszellemben való felirat intézésére ajánlja. Ezzel kapcsolatosan Szabolcs vármegyének megkeresését is, melyben a Kassán felállítandó *Rákóczy* szoborra adomány megszavazását indítványozza, elfogadja — és 500 koronát hoz javaslatba e célra a vármegye szabadrendelkezési alapjából megszavazni.

Fontos tárgya volt még az állandó választmányának a m. kir. pénzügyminiszteri rendelet tárgyalása az egyesítendő pénztárak és számvevőségek elhelyezése tárgyában. Az állandó választmány az alispán azon felterjesztését, hogy az egyesítendő pénztárak és számvevőség a m. kir. pénzügyigazgatósági épületben helyeztessék el — elfogadja és jóváhagyólag tudomásul veszi.

Dr. *Urszinyi* Gyula orvos javaslata a csecsemők halálzásának csökkentése, a körorvosok fizetésének rendezése és a tüdővész elleni védekezés tárgyában, — az állandó-választmány a javaslatokat tanulmányozás céljából egy bizottságnak véleményezi kiadni.

A losonczy vasutépítő részvénytársaság kérvénye, mely a Nógrád határáról *Kokovára* építendő vasut építési költségeihez a vármegye hozzájárulását kéri; az állandó választmány, tekintettel arra, hogy ezen vasut kiépítése által a forgalom vármegyénk területéről nagyban elvonatnék, tehát megynkre káros lenne kiépítése, annak költségeihez semmivel sem javasolja hozzájárulni.

A többi fontosabb tárgyakról és a közgyűlés lefolyásáról jövő számunkban referálunk.

Gömör-Kishont t. e. vármegye törvényhatósági bizottsága által Rimaszombatban, 1902. évi július hó 17-ik és 18-ik napjain tartandó rendes negyedik évi közgyűlésének

póttárgysorozata:

106 A folyó évi április hó 15-én tartott számonkérőszék ülésének jegyzőkönyve.

107. Zehery István járási orvos kérvénye háromheti szabadságidő engedélyezése iránt.

108. Thomázi Károlyné szül. Kondek Margit szülesznő oklevelének kihirdetése.

109. Rozsnyói j. b. főszolgabíró kérvénye a dobsinai közegészségi kör megalakítása iránt.

110 ügyési vélemény, Szelece község képviselőtestülete által hozott határozat ellen Kengyel Lajos nagyszuhai körjegyző részéről beadott fellebbezés tárgyában

111. Vármegyei közgy. erdészeti bizottság 19—902. számú határozata, dr. Grundmann Frigyes özdí s Lintner Géza rimabányai lakosok és Priboj község, továbbá a priboji és rimaszaluzsányi közbirtokosság és a priboji volt urberek között bányászati zárt kutatás iránt kötött szerződés ügyében

112. Kisküküllő vármegye alispánjának 9546—902. számú átirata, Sövényfalva és Királyfalva községek jégvihar által sújtott lakosai részére könyöradomány-gyűjtés elrendelése iránt.

113 Arad szab. kir. város közönségének átirata az 1877. évi XX. t. cz. 291. és az 1886 évi XXII t. cz. 121. §-ának módosítása iránt az országgyűlés képviselőházához intézett feliratának hasonló szellemben leendő pártolása tárgyában.

114. Dobsina r. t. város képviselőtestülete által, a városi árvagym pénzár tőkéből 10000 korona összegnek a dobsinai takarékpénztárban történt elhelyezése tárgyában hozott határozat jóváhagyása érdemében.

115 Allamépítészeti hivatal 475—902 számú véleményes előterjesztése a vm. építkezési szabályrendelet módosítása tárgyában.

116. Szilágyvármegye közönsége által a nagy Vesselényi Miklós báró szobrának leleplezése ünnepélyére küldött meghívó.

117. Belügyminiszteri rendelet a vmegyei arvaszéknél alkalmazott két kiegészítő arvaszéki előadó javadalmozása tárgyában.

118. Helybeli m. kir. államépítészeti hivatal 508—902. számú véleményes jelentése, a Rimaszombatban emelendő bábaképző intézet építésére, Kohn Albert által beadott tervek jóváhagyása iránt.

119. Putnok község előljárósága által a Sajó-hid helyreállítása tárgyában beadott jelentés.

120. Vmegyei számvevőség jelentése községi számadásokkal és költségvetéssel hátralékban lévő községekről.

121. Oszvald Istvánné szül. Rohrer Józsa szülesznő oklevelének kihirdetése.

122. Szilágyvármegye közönségének átirata Wesselényi Miklós szobrának leleplezési ünnepélyére a vármegye képviseltetése tárgyában

123. Fábry János vármegyei muzeum igazgatójának előterjesztése, a muzeum jelenlegi állapotáról.

124. ügyési vélemény, a lukovistyei körjegyzői kör községi képviselőtestületei által a körjegyző lak és hivatalos helyiség bérlete tárgyában hozott határozat jóváhagyása érdemében.

125. Lukács Géza vm. főjegyző, Kubinyi Bertalan vm. levéltárnok és Lengyel Iván vm. aljegyző kérvénye 4—4 heti szabadságidő engedélyezése tárgyában.

Megyei muzeumunkról.

A gömörmegyei muzeumnak ajándékozott tárgyak jegyzéke az 1902. első felében:

„Budapesti Hírlap“ 1901. évfolyama a rimaszombati Casinótól.

„Gömör-Kishont“ 1901. évfolyama a kiadóhivataltól.

„Rozsnyói Híradó“ 1901. évfoly. a kiadóhivataltól.

„Losoncz és Vidéke“ 1901. évf. Fábry Jánostól.

Széchenyi-gyász 1885. és gr. Széchenyi Béla amerikai utam a muzeum országos főfelügyelőségétől.

Ker. Imádságok 1787. Pongrácz Páltól.

Selley Gergely házvételi okirata 1663. Runyay Józseftől.

Kossuth L. proclamatiója 1861. Pongrácz Páltól.

Elefáncsont legyező, selyem-zacskó, karperecz kék kövel, két régi himzett selyem-szalag, Terray Istvánnétől.

Falusi szék Kovács Pétertől

Kő fejsze Fábry Jánostól

Nemzetőri tisztí kardbojt, csákó-czimke és 2 országzimer Bornemisza Lászlótól.

Láda 1775-ből Szakall Barnától.

Régi rokka, Szügyi Zsigmondtól.

16 drb koszoru-szalag Tompa-szoborról, a szoborbizottságtól.

Pénzgyűjtemény 1848-ból (keretben). Tell Vimostól.

A rimaszombati lövégyesület jegyzőkönyve, királyjelvénye és czéltáblája Kern Adolftól.

Raskó Mihály távcsöve a napóleoni hadjáratból és Scitovszky János emlékérmé 1856-ból és régi kules Kern Adolftól.

Az aradi vértanuk 25 évi emlékérmé Szügyi Zsigmondnétől.

Négy szem bronzgyöngy Sipos Bélától.

Két vas. 3 ezüst emlékérem, 4 db fémjegy, 3 db egyesületi jelvény, 1 db szinlap 1818-ból és „Ad normam Convat“ 1766. ezüst érem. Terray Istvántól.

Leopold ezüst pénze 1681-ből, Szomolnok Antaltól.

5 db évem, 2 db rézpénz Soldos Bertalantól.

2 db ezüstpénz, 1 bronzszög, 1 réz. Pongrácz Imre őrnagytól (Orsova).

Disztársoly, 1848-ból a Sándorhuszár-ezred zászlószalagja és Historia diplomatica . . . 1710. Kern Adolf közvetítésével Mikulik Emília.

Két patkó, egy táika, Kalocsay Gyulától.

Rimaszombati ötvözcseh ládája a XVII századból két kulesal öt egyesületi czéh jegyzőkönyve 1820—1872 Három levél, Jeszenák család czimere 1767-ből Szlávi Frigyestől

Két db üveg baliga a zborói várból Szlávi Ilonától.

Onfedelő kancsó s kis korsó Szlávi Mariától.

Ezüst pecsétgyomógyűrű, kancsó 1775-ből, vasgyertyatartó, olajlámpa, guzsaly, kancsó (kék diszítéssel) egy ezüst, 2 réz pénz, 3 drb. öt forintos bankjegy 1848-ból, fa pohár Kalocsay Gyulától

Négy drb. ezüst pénz Kriston Kálmántól.

Izso Miklós gipszműve (szokó kutra), löfej gipszmű.

Politikai újdonságok 1869—1886-ig 18 évfolyam Jánosdeák Andrásnétől.

Tompa Mihály levele Hanváról Széplaky Lajostól.

Öntányér 1785-ből, négy drb. vadászati, egy drb. gyümölcs-olajfestmény a hollandi iskolából, Fábry Jánostól.

Kovács fegyver-részlet a héthi határból, Náray Andortól.

Gitar 1709-ből, Miskolczy Istvántól.

„Nemzeti Ujság“ 1848-ból 73. sz., dr. Kármán Aladártól.

Ön-tál 1590-ből, dr. Mesko Miklóstól.

22 drb. régi okirat a XVIII. XIX. századból, Smegner Károlynétől.

Kossuth L., Battyány L. és Klauzál G. könyomatu arezképe 1848-ból, Fábry Jánostól.

Az ajándékozónak köszönetet mond:
A muzeum igazgatósága.

Tanítói közgyűlés Sajó-Gömörön.

A gömöri ág. h. ev. egyházmegye tanítóegyesülete 1902. július 1—2. napjain tartotta Sajó-Gömörön évi közgyűlését.

A tanügy munkái I-én gyülekeztek.

Este 6 órakor előértekezlet, 8 órakor közvacsora és ismerkedési estély volt.

Másnap július 2-án reggel 7 órakor, az elemi iskolában rendezett *tanszer-kiállítás* tekintették meg. E kiállításon részt vettek számos ev. iskolán kívül a rimamurány-salgótarjani vasmű részvénytársaság rakostelepi és vashegyi népiskolák; a rozsnyói ág. ev. kerületi polg. leányiskola és a sajó-gömöri „Szentiványi“ polg. fiu iskola — Mindezen iskolák nagyszámú gyakorlatai, rajzai, női kézimunkák stb. szép előhaladásról tettek bizonyosságot.

Be volt mutatva itt *Záborszky* Lajos sajó-gömöri polg. isk. tanárnak ügyes „szórakoztató ábécé játékszer“ is, melynek célja az: hogy a gyermekek az egyes betűket játszva megtanulják.

8 órakor ugyancsak az elemi iskola második tantermében, *Jurin* István sikerült gyakorlati tanítást tartott a „*phonomiká*“-val.

9 órakor kezdetét vette a közgyűlés az ev. templomban az „Erső vár a mi Istenünk“ éneklésével. *Jurin* Samu elnök meleg szavakkal üdvözölte a megjelenteket s a közgyűlést megnyitotta.

Sarady Gyula lelkész az egyház nevében, *Záhonyi* a város és iskolák nevében viszonzották az üdvözlöt.

Olvasattott *Poltz* József főjegyző jelentése, az egyesület évi működéséről, majd *Egyed* Dávid az iskolai testi fenytés cz. tételről szóló értekezése.

A közgyűlés ezen érdekes és magas színvonalon álló értekezés pontjait magáéva tette s szerzőnek munkásságáért meleg köszönetet szavazott.

A pestmegyei ág. ev. tanítótestület felhívására, hogy a magyar ág. ev. országos tanítóegyesület megalakítsák, a tanítóegyesület szívesen csatlakozott.

A járás-körök megalakítására vonatkozó vegyes dekanátusokból beérkezett határozatokat előterjesztette s ezzel kapcsolatos javaslatát előadta *Jurin* S. elnök.

A téli vizsga eltörléséről és szakfelügyelet módozatairól *Kengyel* János értekezett

Ezek után az elnök és tisztikar lemondott, de újra megválasztattott.

Végül indítványok és folyó ügyek tárgyalattak.

A gyűlés után pompás közebed volt, melyhez a kitűnő bort Szentiványi Árpád felügyelő ajándékozta s számos felkőszönt hangzott el. *Zelenka* püspök, *Szentiványi* felügyelő és *Glauf* főesperes Kolozsvárról táviratban üdvözölték a gyülesezőket, kik az üdvözlöt nyomban viszonzották.

B. L.

A Ferenczy-szoborra újabb adakoztak s lapunk szerkesztőségénél befolyt: Bodor István 2 kor. Rimaszombati iparos ifjak július 13-iki táncmulatságának jövedelme 10 korona. Összesen 12 kor. — fill. Utolsó kimutatásunk volt 146 kor. 20 fill. Összesen befolyt eddig 158 kor. 20 fill.

Nyugtázás. A rimaszombati ált. ipartestület kezelése alatt álló „elagott és munkaképtelen iparosok segély alapja“ javára újabb a következő adományok folytak be: Horváth János 50 kor. — fill. Dr. Lichtschein Adolf 10 kor. — fill. Petrozsényi ipartestület 2 kor. — fill. Czinke István 5 kor. — fill.

Összesen 67 kor. — fill.

Az eddig kimutatott s nyugtázott összeg 2531 kor. 80 fill.

Főösszeg 2598 kor. 80 fill.
Rimaszombat, 1902. július 15.

Rónay Gyula, jegyző.

Hirek és vegyesek.

Olvasóinkhoz. Tisztelettel felkérjük lapunk mindazon olvasóit, kik még az előfizetést meg nem ujtották avagy hátralékaikat ki nem egyenlítették, hogy úgy az előfizetés megújítását, mint a hátralékos előfizetést ki egyenlítani sziveskedjenek. Tisztelettel

a „GÖMÖR-KISHONT“ kiadóhivatala.

Kinevezés. Ő felsége a király *szendrói* *Török* Gyula a rimaszombati kerület volt függetlenségi párti képviselőjét, földbirtokost, a fiemei horvát dalmát tengerparti kormányzósághoz tiszteletlen segédtitkára nevezte ki.

Személyi hir. Kubinyi Aladár kir. törvényeszéki elnök f. július hó 14-én kezdte meg hat heti szabadságát. Az elnöki teendőket távolléte alatt *Vozáry* György kir. törvényszéki bíró fogja teljesíteni.

Közgyűlés. A rozsnyói jótékony nőegylet folyó hó 6-án tartotta évi közgyűlését. A nagyszámú tag által látogatott gyűlésen a nőegylet diszelnöknője: *Hámos* Lászlóné is jelen volt.

Kinevezés. — A rimaszombati kir. törvényszék képzett és általános kedvelt fiatal jegyzőjét dr. *Tassi* *Fülöp* *Dezsőt* a király a szepesváralyai kir. járásbírosághoz albiróva nevezte ki. Gratulálunk!

Hivatal vizsgálat. — *Kubinyi* Aladár kir. törvényszéki elnök július hó 3—5 én megvizsgálta a nagy-rözei kir. járásbíroságot. A több napig tartó vizsgálat eredménye igen kedvező, mert a vizsgáló elnök mindent a leguagyobb rendben talált és megelégedését fejezte ki a kir. járásbíroság vezetőjének *Desseffy* *Árpád* kir. járásbírónak.

Esküvő Gesztetei és balajti Balajthy Barna m. kir. főbányabiztos, megyénk szülöttje, f. hó 10-én tartotta esküvőjét Verseezen Stefanovic Katicza ur-hölgygel. Az új párnak tartós boldogságot kívánunk.

Halálozás. Városunk köztisztviselőiben álló gyógyszerészenek Geduly Géának nejét szül. Missura Adriennét súlyos csapás érte. Édes anyja néhai Missura Jenő Barsmege volt alispánjának özvegye, született zólyomi Bánik Lujza, folyó hó 13-án vasárnap délelőtt szívvelhűdés következtében váratlanul elhunyt. A közszertetben álló matróna hirtelen halála, mely alig egy órai szenvedés után következett be, rokonai, barátai és ismerősei körében nagy megdöbbenést keltett annál is inkább, mert halála bekövetkeztéig jó egészségrek örvendett. A gyászoló család a következő gyászjelentést adta ki: „Geduly Géának szül. Missura Adrienne, Missura László és Missura Lajos mint gyermekei; — Geduly Géa mint veje, nagyidő Kossányi Róbertné szül. Bánik Lina, öz. dezeri Boleman Edéné szül. Bánik Janka, Bánik Lajos és Bánik Hermin mint testvérei, nagyidő Kossányi Róbert mint sógor, Bánik Lajosné szül. Kleinrath Fanny mint sógornő és a többi rokonság nevében is fájdalommal jelentik a legjobb anya, anyós, testvér, sógornő és rokonnak Öz. Missura Jenőné sz. zólyomi Bánik Lujzának folyó évi július hó 13-án délelőtt 1/2 11 órakor életének 66-ik évében rövid szenvedés után történt elhunytát. A megboldogult földi maradványai folyó hó 15-én kedden délután 4 órakor fognak a gyászházban az ág. ev. egyház szertartása szerint a helybeli sírkertben örök nyugalomra tetetni. — Áldás és béke lengjen porai felett! — Rimaszombat, 1902, július hó 13-án.”

Tanítói kinevezések. — Az elmúlt hét folyamán több közelebről érdeklő tanítói kinevezés történt. A vallás- és közoktatásügyi miniszter a rimaszombati áll. elemi leányiskolába kinevezte Glaufl Margitot, Glaufl Pál főesperes lelkész kitűnő oklevéllel bíró leányát az elhunyt Geese Teréz helyére. Az ujtantalvölgyi áll. elemi iskolához a kisgaramra áthelyezett Lincz Géa tanító helyét Brandt Ferenc borsodgyőri r. kath. tanítóval töltötte be. A rimaszombati közs. polg. leányiskola régóta húzódi államosításának első lépését látjuk abban, hogy a miniszter egy új állást szervezett, saját tárczája terhére, s abba Ratkó Margit okl. polg. isk. tanítónőt helyezte be, a ki eddig a rozsnói áll. elemi iskolánál működött. Mind a három új tanítónő melegen gratulálunk!

Gömörvármegye monografiája. Vende Aladár, a „Magyarország Vármegyéi és Városai” című országos monografia segédszerkesztője Rimaszombatba érkezett, hogy az e nagyszabású munka keretében, külön, önálló kötetben közrebocsátandó gömörvármegyei monografia számára a helyszíni adatokat összegyűjtse és a szükséges helyszíni felvételeket is megtegye. Vele van Chyzer Kálmán, a vállalat beltagja is. A szerkesztőség kiküldöttéi a vármegyét kocsin fogják bejárni, hogy minden alaposan megtekinthessék és tanulmányozhassanak. A monografia megyebeli munkatársai, illetve közreműködői is, nagyrészt már szervezve vannak és a munkálatokon résztvevők névsora biztosítékot nyújt az iránt, hogy monografiánk minden tekintetben kifogástalan lesz. Eddig az egyes fejezetek a következőképpen vannak betöltve: A vármegye őstörténetét írja báró Nyáry Jenő; a történetet: ifj. dr. Reiszig Ede történetíró, a heraldikai és genealogiai társaság igazgató választmányi tagja; ugyancsak ő írja a vármegye nemesi családaira vonatkozó fontos fejezetet is; a községek leírását és történetét: Vende Aladár segédszerkesztő; a vármegye természeti viszonyait: Fábry János ny. tanár; az egyházak közül a róm. kath. püspökséget Podhraszky István rozsnói kanonok; az ág. ev. egyházat: Glaufl Pál főesperes; az ev. reformátust: Czínke István lelkész; a „Tudomány és irodalom” című fejezetet: Dr. Veres Samu tanár, a ki Rimaszombat leírását is adja; a néprajzi részt Komoróczy Miklós rozsnói tanár; a közoktatásügyi részt: Józsa Antal kir. tanfelügyelő; a megyei közigazgatást: Komáromy István vármegyei aljegyző; az egészségügyet: dr. Löcherer Tamás kórházi főorvos; a mezőgazdasági és állattenyésztési részt: Fekete Pál igazgató; a közlekedésügyet: Jurasko Jakab kir. főmérnök; és a törvénykezési részt: Dr. Szelles Ödön. Mindössze még néhány fejezet vár betöltésre, de valószínű, hogy a napokban már azok is el lesznek intézve, miután Vende Aladár segédszerkesztő a szervezést folytatja.

Halálozás. Gondkievits Dezső, a helybeli egy. prot. főgim. VI. osztályának jeles képzettségű tanulója, Gondkievits Ferenc polgártársunk szépméremű fia f. hó 11-én rövid betegség és szenvedés után elhunyt. Temetése f. hó 12-én ment végbe általános részvét mellett, melyen a szülők s rokonságunk kivül az elhunyt ifjú tanárai s a tanuló ifjúság is résztvettek.

Mulatság. — A Tompaszobor leleplezési ünnepély alkalmából alakult végrehajtó bizottság a rimaszombati koszorús dalárdának az ünnepélyen lefolyt szép és lélekemelő szereplését egy barátságos lakomával viszonyozta, mely f. hó 9-ikén folyt le Baksay József úr gyönyörű kertjében. A kedves kerti mulatságon megjelent Bornemisza László alispán, Baksay István kir. tan. a dalárdának két évtizeden át működött lelkes elnöke, továbbá Lukács Géa elnökkel együtt az egész végrehajtó bizottság. A pompás uzsona Törköly József felügyelete alatt készült, mely a kitűnő borral együtt hamarosan utat tört szónak és dálnak egyaránt. Bornemisza László alispán ékes szavakkal a dalárdát, dr. Veres Samu a rendező bizottságot és annak elnökét az alispánt éltette. Baksay István a dalárda jövőjéért Matolcsy Pál a dalárda szép múltja emlékének hatása alatt Baksay István és Váry Jánosért emelt poharat. Józsa Antal Lukács Géa és Törköly József főrendezők fáradozásaiért mondott köszönetet; Komáromy István pedig a kert tulajdonosát: Baksay Józsefet éltette. Közben folyt a vig. nótázás s a dalárda szép összhangban elénekelt a többiek között azokat a nótákat, melyeket a Tompaszobor leleplezésénél oly kedvesen előadott. A mulatság éjfél felé ért véget. Bárcsak ez az alkalom is hozzájárult volna ahhoz, hogy híres dalárdánk továbbra is kedvet kapjon az élethez, a munkához!

Pályázat. A rimaszombati kir. törvényszéknél kinevezés folytán üresedésbe jött jegyzői, — és a pályázat ki nem elégitó eredménye esetén a jegyzői állás helyett

betöltendő aljegyzői állásra a kir. igazságügyminiszter urnak folyó évi július hó 10-én 7685. szám alatt kelt rendelete folytán Kubinyi Aladár kir. törvényszéki elnök pályázatot hirdet. — Felhivatnak mindazok, a kik ezen állásra pályázni kívánnak, hogy életkorukat, elméleti képzettségüket, nyelvismereteiket, eddigi alkalmaztatásukat és hadkötelezettségi viszonyukat igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényeiket a bírói ügyviteli szabályok 5. §-ának megfelelően e hó 28-ig hozzá annál bizonyosabban nyújtsák be, mert az elkészen vagy nem szabályszerű uton érkezett kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Párbajozók a törvény előtt. — Lukács Géa a Gömörkishont-vármegye főjegyzője és Lőrinczy György kir. tanfelügyelő egy a „Budapesti naplóban” Lőrinczy György tollából megjelent hírlapi cikkből folyólag 1899. évi május hó 7-én délután a rimaszombati Széchenyi-kertben kárpbajot vívtak. A párbajozókat a törvény képviselői felelősségre vonták és július hó 12-én a rimaszombati kir. törvényszék büntető tanácsa előtt megtartott főtárgyalás alapján bűnösöknek mondották ki a btkv. 298. §-ában meghatározott párdiadal vétségében. Lukács Géát a kir. törvényszék 2 napi, Lőrinczy Györgyöt pedig 3 napi államfogházra ítélte. Az elítéltek és a kir. ügyész a törvényszék ítéletében megnyugodtak.

Fürdői hír. Vármegyeünk s országunk e kiváló gyógyhatású Csiz-, Jód- és Brom fürdőjében az igazgatóságtól nyert értesítés szerint a fürdővendégek száma már eddig is meghaladja a 780-at.

Anna-bál Csizben. Csizi fürdőben minden év Anna napján rendezik vármegyeünk nyári mulatságának legsikerültebbjét. — Ugy lesz ez az idén is. Fényesen, gömörvármegye színe-java közreműködése mellett fog az lefolyni, s a legszebb ugy erkölcsi mint anyagi tekintetben és a legkitűnőbb eredménnyel. Ki nem tapasztalta s nem látta, talán el sem hinné, hogy Csizbe a Jód- és Brom fürdőben, hova az emberek gyógyulást mennek keresni, ily híres Anna-bálok tartatnak. Akár hiszünk akár nem, úgy van pedig az, s ki nem hiszi, jöjjön el f. hó 26-án Csizbe, győződjön meg róla személyesen. Miként régen az ajnásokői Anna-bálok, hol Gömörvármegye, sőt a szomszéd vármegye elite közönsége adott egymásnak találkat, olyanok a mostani csizi Anna-bálok. Kedélyesek, elfeledjük talán még azt is, hogy a szomszédban betegek pihennek s fesztelenül mulatunk, néha még másnap délben is. Hyennek készül a mostani is, s a fürdőigazgatóság is minden telhetőt elkövet, hogy az valóban fényesen sikerüljön.

Táncmulatság Putnokon. Megmozdult a putnoki arany-ifjúság. Ki akarja venni a maga részét a nyári mulatságokból is, hogy Putnok és vidéke szép és kedvelt intelligens közönségének egy élvezetes és jól sikerült estélyt szerezzen. Valóban meg is érdemli az a közönség ezt, mely oly éles tanujelét adja — épp a mostani viszonyok között — a társadalmi tömörülésnek, a minden szépért s nemesért fogékony lelkesedésnek. — Putnokon alig pár hónapja, hogy a komoly sarlah-járvány felütötte veszedelmes tanyáját s szörnyű pusztítást vitt végbe szegény ártatlan gyermekek között. Putnok társadalmi a bajt fölfogta s komoly intézkedések megtétele által óhajtja megakadályozni. Elhatározta a legsürgősebb építést egy kórháznak — melynek hiányát Putnok és vidéke oly régen érzi — s most e kórház érdekében rendezti széleskörű nemes gyűjtését, hogy a célba vett terv mielőbb létesülhessen. A putnoki arany-ifjúság e célt óhajtva szolgálni, az általa rendezendő mulatság jövedelmét is e kórház felállítására határozta fordítani. A mulatság a Putnokhoz tartozó kies fürdőben augusztus 3-án fog megtartatni. Védnökül vármegyeünk kiváló főurat, Putnok maecenását gróf Serényi Bélát óhajtának felkérni, ki, hisszük, e nemes misszionak örömmel fog elegend tenni s készségesen fog e mozgalom élére állani. Pártolókul Putnok urai fognak szerepelni s a rendező-bizottság Putnok arany ifjúságából fog állani. Tánczra a zenét — mint jól értesülünk — vármegyeünk kiváló zenekara Oláh Gyula bandája fogja szolgáltatni.

Conserv-gyári közgyűlés. A Conserv gyár részvénytársaság igazgatósága f. hó 12-én tartotta Molnár József igazgató elnöke mellett élénk érdeklődéssel kísért gyűlést. — Sütő István alelnök jelentést tett kiküldetése eredményéről, melynek célja a Nicholson cég villany-bevezetési ügye volt. — Fel lettek ezzel kapcsolatban hiva, az ajánlattevésre, legtöbb honi nagy villanyvilágítási társaság. — Az általános villanyvilágítási részvénytársaság képviselője Parris mérnök már itt is járt s a megfelelő adatokat összegyűjtötte s a telepet megsejmelte, költségvetését rövid idő alatt be fogja terjeszteni. — A „Zöldfa” állását Reinitz Zsigmondnak adták bérbe évi 200 korona bérösszegért, a koresma helyiséget 40 koronáért, az italmérsi jogot 250 korona bérért. — Azonkivül több folyó ügy nyert elintéztést.

Regále-kötvények kiserelése. A hivatalos lapban közzétette a pénzügyminiszter hírdetményét, a mely szerint az 1902. évi V. törvényzikk 7. szakaszban foglalt rendelkezések értelmében azok a 4 és félszázalékos magyar regále kártalanítási kötvények, melyek magyarországi városok és községek (volt urbéreszek) nevére 1902. évi márczius 15-én kötményezve voltak, más, szintén 4 és félszázalékos magyar államadóssági kötvényekkel cserélendők ki. A kieserelési művelet a szóbanfoglalt és bevonandó 4 és félszázalékos regále kártalanítási kötvények kamatainak kifizetésére hivatott állami pénztár (m. kir. központi állampénztár, budapesti m. kir. állampénztár és a m. kir. adóhivatalok) utján e hó július 1-én kezdődik, olyképp, hogy a szóban forgó kötményezett 4 és félszázalékos regále kártalanítási kötvények — kamatfizetési ivatekkel együtt — a jelzett naptól kezdve benyújtható kieserelés végett a kamatfizetésre hivatott pénztáraknál. A benyújtó telek részére a pénztár (adóhivatal) elismerényt szolgáltat ki, a mely elismervényre vezetőndők, bélyegtelen nyugta ellenében az új 4 és félszázalékos kötményezett kötvények, valamint az azokhoz tartozó kamatfizetési ivatek, az elismervény keltétől számítva legkésőbb 4 hónapon belül átvethető ugyan annál a pénztárnál (adóhivatalnál.) Felhivatnak tehát az érdekeltek, hogy az 1902. évi V. törvényzikk 7. szakaszában foglalt rendelkezések alá eső kötvényeiket — vonatkozó kamatfizetési ivatekkel együtt — a kamatfizetésre hivatott pénztárnál (adóhivatalnál) a fent kitett időponttól kezdve annál is inkább nyújtsák be, mert az e kötvények után folyóvá tett kamatok június végével beszünttetetvén, még

csak a július 1-én esedékes kamatok lesznek a régi kötvények és fizetési ivatek alapján fölvehetőek.

Művészek városunkban. Strobl és Fadruss szobrász tanárok Budapestről e napokban fognak városunkba érkezni, hogy megtekintsék a Ferenczy reliquiákat. Kimennek Jánosiba báró Nyáryékhöz is s ott másolatot fognak fölvenni Ferenczy sikerült dombor-művéről, mely a kastély homlokzatán van elhelyezve.

Köszönetnyilvánítás. — Mindazoknak — kik forrón szeretett Dezső fiunk elhunytá alkalmával annak végtisztességén megjelenni szívesek voltak és részvétükkel fájdalomukat enyhíteni igyekeztek — ez uton mondunk hálás köszönetet. — Rimaszombat, 1902. július 12.

Gondkievits Ferenc és neje,

Az ipartestület nyári táncmulatsága. A rimaszombati ipartestület elaggett és munkaképtelenné vált tagjainak felszólására f. hó 20-án a városkertben jótékonyező táncmulatságot rendez 1 korona belépti-díj mellett. — Ugy hisszük, nem kell sok szót vesztegetnünk a cél esztelésére, hogy minden szépért és jóért lelkesülő közönségünk jó akaratát és aldozatkészségét megnyerjük, mert ennél aligha van nemesebb emberbaráti cél, midőn éppen azokon kívánunk segíteni, kik belefáradva a munkába, vagy arra a kor. vagy egyéb okoknál fogva már képtelenné váltak. — Hiszen mindnyájan tudjuk, hogy a tisztességes munka nemesít, de a nemesen küzdő fáradozását, különösen ha azt mellékkörülmények is gátolják, nem mindenkor követi a jól megérdemelt anyagi siker. — Ezt tudva és tapasztalva hívjuk fel e mulatságra közönségünk figyelmét.

Várgedei Anna-bál. Mint értesülünk a várgedei fürdőközönség a f. hó július 26-iki Anna-bált aug. 3-án tartja meg 1 korona belépti díj mellett.

Szigoru utasítást kaptak az államvasutak összes főnökei, hogy a közönséget peron-jegy nélkül ne engedjék a pályatastre kilépni.

A dobsinai jégbarlangi telep nyaralói. Az idei nyár nem a leghizelgőben köszöntött be; a hagyományos kánikula helyett dermesztő, hűvös idő járta. Így nem igen lehetett arra gondolni, hogy a városok s déli vidékek máskor a tikkasztó hőségétől fáradt lelkei a jég honában keressenek enyhülést a nap bágyasztó, forró sugarai ellen. S mégis örömmel jelenthetjük, hogy a jégbarlangi telepnek majdnem összes lakható helyiségei, már megteltek nyaralókkal, a kik, ha nem is annyira a kellemesen hűvös éghajlat után áhítoznak, mint inkább a vidék természeti szépségeiben lelik azt a gyönyört, mely a lélekre mindenkor üdítően, frissen s nemesen hat. A barlangot, mint értesülünk, állandóan kielégítő számmal látogatják, sőt újjabban mind nagyobb számmal keresik fel; a hosszabb időre való ott tartózkodásra pedig még számosan jelentkeznek, a kiket azonban alig lehet majd elhelyezni s így újra aktuálisá vált a telep lakóhelyeinek a nagyobbitása, illetőleg szaporítása. — Ezzel kapcsolatban vesszük a következő hírt: A losonci áll. tanítóképző növendékei júl. 16-án nagyobb számmal fogják meglátogatni a barlangot. A barlangtól Dobsinára mennek, a hol szegénysorsú tanulók segélyezése céljából rögtönzött hangversenyt rendeznek. S. V.

Verekedés. Ambrus Márton és Csemann Lukács oszgyáni lakosok f. hó 8-án összeverekedtek, miközben Ambrus Márton a nála levő vasvillával Csemann Lukács fejére oly ütést mért, hogy orvosi vélemény szerint legalább 14 napig kénytelen az ágyat őrizni.

Erdőégés Rédován. A Rédova határában levő gyönyörű fenyo erdő f. hó 5-én ismeretlen okból tüzet fogott s a nagy szélben rohamosan terjedve, rengeteg pusztításokat vitt véghez.

Táncmulatság. A rimaszombati iparos-ifjúság f. hó 13-án, vasárnap tartotta nyári táncmulatságát a Széchenyi-kert fedett helyiségében, a közönség élénk érdeklődése és pártolása mellett. A mulatság tiszta jövedelméből a Rimaszombatban felállítandó Ferenczy szoborra is jutott s az ifjaknak köszönetet szavazunk adományaikért a cél érdekében.

Halálos elgázolás. Dobsinán a 3 éves Lux Károlyt halálra gázolta egy fiakker. A szerencsétlen gyermek, kinek nyakcsigolyáját törte szét a hintó kerek, ott a helyszínen meghalt. Közönséges eset, de hát jellemző a kisvárosi szülőkre. Mert például itt a kocsi absolute nem hibás. Józán, jóra való ember, a ki a köteles gondoskodást egy percig sem tévesztette szem előtt. Csak hogy az utca teli volt gyerekhaddal, a kik ott játszottak az ut porában — felügyelet nélkül. Erős szél fújt, felhőt vert fel a porból, úgy hogy látni sem lehetett előre. Így került a gyermek a kocsi alá, a hol halálát lelta. Hát bizony, ha itt valaki vétkes: a szülők azok, a kik a 3 éves apróságot kiboacsátották olyan fogalmas utra, mint az, a hol a szerencsétlenség történt. „R. H.”

Vihar. Óriási esőzés — vihar és jégesővel vegyest — volt e napokban Gesztete környékén. Tetemes kárt okozott ugy a vetés, mint a gyümölcsökbe, sőt oly iszonyu erővel jött, hogy házak tetéjét is sok helyütt ledöntötte s számos fa-alkotmányt telt el a helyéből.

Amerika felé. A kivándorlási congressusok idejében szinte aktuális jelenség az a sajnos dolog, amit mi mindennap tapasztalhatunk. Ezekre megy azoknak száma, kik egy-egy vármegyéből így nyáron át utnak indulnak — megengedett módon. — Az a kontingens azonban, mely tiltott uton igyekszik az ígért földje felé, titok marad az intéző körök előtt, legfeljebb néha napján jön szóba, ha egyet-egyet elesípnak a hatóságok közege. Bámulatos az a raffineria, mely szándékukat és tettüket jellemzi, elanynyira, hogy egy hajszálnyit se csodáljuk, ha a hatóságok a legkritikább esetben bírják meggátolni a kivándorlást. A csetneki esendőrség egész véletlenül fogott el egy négy tagu társaságot, kiknek mindegyike hamis utlevéllel volt ellátva, kuntaplocaiak mind s az a csudálatos, hogy — a neveket kivéve — az utlevél személyleírása illet a hamis birtokosokra. — Még czifrabb az a dolog, mely Csetneken esett meg. Ott Mihalik András, egy rendőri felügyelet alatt álló asztalos legény vette meg a Ziman György nevére kitalított utlevelet s azzal szökött ki Amerikába. A csetneki esendőrség talentumát dicséri az a tény, hogy a szökés hedednapra esett tudomására. Ez olyan metropolisban — elvégre nem is csuda, legfeljebb a sáfarkodó Ziman György issza meg a levét annak a két forintnak, a miért passzusát — oly liberalis módon adta el — idegennek. R. H.

Elfogott zsebmetsző. Érdekes fogást csinált a mult rimaszombati vásáron a Samarjay János gépész-kovácsa. Tetten érte a jó madárt, midőn éppen a vásári közönség zsebeiből, kezeiből lopdosta a tárgyakat, a gépész lármát csinált, megfogta az elegánsan felöltözött fiatal embert s átszolgáltatta a rendőrségnek, kik a helybeli járásbíróhoz kísérték be. — A jól kinézett fiatal ember neve **Mendelovics Zsigmond** Nagyváradról, ki merőn tiltakozott az erőszakos elfogatás ellen. — Bizonyítás megindult, a bíróság elítélte 2 havi fogházra. Kiszült azonban, hogy az elítélt sem nem Mendelovics sem nem nagyvárad, valószínűleg valami országos zsebtolvajjal van dolga a bíróságnak. Mint halljuk, a jó madárt lefényképezik s valamennyi rendőrséghez megküldik.

Czigányok verekedése. Osgyán község lakosainak esendes nyugalma megzavarták a kóbor cigányok f. hó 13-án, a délutáni órákban. A cigányok városunkból a vásárról vonultak Osgyán községébe, hol oly nagymérvű zavargásokat s verekedéseket kezdtek a falu lakóival, hogy a rimaszombati esendőségek kellett közbe lépni s csupán e hatósági intézkedés akadályozta meg, hogy komolyabb baj nem történt a lázadásból. — Az eset hősei Lakatos József, Lakatos Mihály, Dancso János és Rigó István kóbor cigányok, kik pálinkázás közben összeverekedtek Oláh Alajos, Oláh Ádám, Oláh György és Oláh József cigányokkal s később a cigányok megtámadták a falu lakóit is, komolyabb baj azonban nem származott.

Magán-hirdetések.

Eladó kerékpár.

Igen jó, erős „fegyvergyári“ kerékpár — keveset használva — 80 frtért eladó. — Czim megtudható a kiadóhivatalban.

Eladó ház.

Rimaszombatban, a Szijjártó-utczában levő 38. számú emeletes ház szabad kézből eladó. Bővebb felvilágosítással **Tomay Alajos** szolgál 2-2

Tanulónak

azonnal, vagy a jövő hó 15-től felvétetik két jó családból való fiú, a ki legkevesebb 2-3 polgárit vagy gimnáziumot végzett. **Kiszely József** fűszer- és vegyes kereskedésében **Putnokon.** 1-2

Ló árverési hirdetmény.

A **mezőhegyesi** magyar királyi állami **ménesintézetben** kiselejtezett loanyag folyó év **julius hó 21., 22. és 23-án** kerül a helyszínén árverés útján eladásra és pedig:

21-én körülbelül 196 drb három éves herélt, 22-én 87 drb két éves herélt és 81 drb a helybeli ménesbírtoktól kiselejtezett igás és különböző kora ló, 23-án körülbelül 70 drb különböző kora kanca és körülbelül 50 drb igás és nyerges ló. Az árverés kezdete mindennap reggel 9 órakor. Az árverési feltételek a helyszínen fognak a közönség tudomására hozatni. Mezőhegyes, 1902. év július hó 2-án.

M. kir. áll. ménesparancsnokság.

Anna-bál

fog tartatni **Csiz-fürdőben július hó 26-án.** Kezdeté este 9 órakor. Belépti-díj 2 korona. A tiszta jóvedelem a helybeli tűzoltó-egylet javára fog fordíttatni.

Kéretik a tisztelt közönség tömeges megjelenése és partfogása. 1-2

Eladó cséplőgép.

Négy lóerejű „Sines“ gőzcséplőgép — Clayton Schulteworth gyártmány teljesen felszerelt, jó karban, jutányos árban eladó. — További felvilágosítással a tulajdonos szolgál:

Sajó-Gömörön, 1902. július 4-én 2-3
Gallovcics Dániel.

Eladó azonnal.

A rimaszombati főter és Jánosi-utca sarkán lévő emeletes ház, a hozzátartozó hátsó telekkel együtt azonnal eladó. 2-3

Ertekezhetni levélileg **Konyha Géza** tulajdonosnál **Ujpest,** Baross-utca 50. sz. alatt.

A rimaszombati takarékpénztár

1903. évi január 1-től

az állandó betét után 4 % -ot,
felmondási jog-biztosítással elhelyezett betét után 3 1/2 % -ot,
és felmondáshoz nem kötött betét után 2 1/2 % -ot,
fi. et; egyidejűleg rendes váltó kölesön után 7 % -ot
és jelzálog-kölesöntől 6 1/2 % -ot
szed — Rimaszombat, 1902. évi július hó 1-én.

3-3 **Az Igazgatóság.**

Árverési hirdetmény.

Jolsva r. t. város tulajdonát képező erdőterületen található **kova (quarcz) és dolomit** kőzet bányászási és kihasználási joga Jolsván folyó **évi augusztus hó 14-én** délelőtt 9 órakor a városházán megtartandó nyilvános árverésen 5 évre hasznbérbe adatik.

Árverési feltételek a polgármesteri hivatalnál megtudhatók.

Jolsván, 1902. július hó 14-én.
1-2 **Basilidesz,** polgármester.

Hirdetmény.

A nagyroczei kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a **nagyroczei népbank** végrehajtónak **Urbán András** végrehajtást szenvedő elleni 400 korona tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a rimaszombati kir. törvényszék (a nagyroczei kir. járásbíró) területén lévő **Ratkó Zdiehava és Rónapatak község határában fekvő Urbán András ratkó-zdiehava 30. és rónapataki 10. számú tjkvben foglalt ingatlanaira, özv. Urbán Andrasné szül. Mikló Zsuzsanna özvegyi jogának épségben tartása mellett az árverést 2040 koronában megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1902 évi július hó 26-ik napján** délelőtt 10 órakor **Ratkó-Zdiehavan** és délután 2 órakor **Rónapatakon** a községi bíró házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.**

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 %-át készpénzben, vagy az 1881. 60. tcz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezeihez letenni avagy az 1881. évi 60. tcz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A nagyroczei kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság. — Nagyroczen, 1902. február hó 25-én.

Dessewffy, kir. járásbíró

Kiadó lakások.

Rimaszombatban a **Ferenczy-utca 6. sz.** alatt a kir. törvényszék és varmegyeháza közelében egy 3 szobás utcazi lakás ujonnan festve, a hozzátartozó mellékhelyiségekkel u. m. előcsarnok, konyha, kamara, pincze, padlás és zöldségeskerttel együtt azonnal, esetleg augusztus 1-től bérbe kiadó. — **Továbbá: a Szijjártó utca 12. sz.** alatti udvarban **Benyó Géza** tulajdonát képező, a teltjegyzett mellékhelyiségekkel ellátott ugyanoly nagyságu ujonnan épült lakház szintén azonnal, esetleg augusztus 1-től bérbe kiadó. 4-*

Ertekezhetni **Benyó Béla** házbirtokossal.

Póthirdetmény.

A nagyroczei kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, miszerint a nagyroczei népbank végrehajtónak **Urbán András** ratkó zdiehava lakos végrehajtást szenvedő elleni 400 korona s jár. iránti végrehajtási ügyében 284—902. szám alatt kibocsátott árverési hirdetményben az Urbán András ratkó-zdiehava 30. és rónapataki 10. számú tjkvben foglalt ingatlanai 1712 korona, illetve 328 korona kikiáltási árban **Ratkó-Zdiehavan 1902. évi július hó 26-ik napjának** délelőtti 10 óraja és Rónapatakon a községi bíró házában délután 2 órájára kitűzött árverés az 1881. LX. tcz. 167. §-a alapján a nagyroczei takarékpénztár végrehajtató érdekében is 1000 korona tőkekövetelése s járuléki kielégítése végett megtartatni fog.

Kelt Nagyroczen, 1902. évi február hó 26. A nagyroczei kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság.

Dessewffy, kir. járásbíró.

Eladó.

Jó karban lévő 30 lóerejű

vizkerék

eladó. — Bővebb felvilágosítással szolgál „**Gácsi posztógyár**“ **Gács.** 3-3

Hirdetmény.

409. sz. — Alulirt bírósági végrehajtó 1881. évi LX. tcz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a tornallyai kir. járásbíró 1901. évi Sp. I. 404/3. számú végzése következtében **dr. Ferderber Jakab** által képviselt **Braun Béla** javára **Hanvay József** ellen 208 korona 22 fillér s jár. erejeig 1902. évi február hó 2-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 600 koronára becsült kocsi és szánkóból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a rimaszécsi kir. járásbíró 1902. évi V. 19/2. számú végzése folytán 139 korona 64 fillér tőkekövetelés ennek 1902. évi február hó 1-ső napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 7 korona 85 fillér bíróilag már megállapított költségei erejéig Osziban alperesnél leendő eszközzésére **1902. évi július hó 19-ik** napjának délutáni 2 óraja határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. tcz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is elfognak adatni.

Kelt Rimaszécs, 1902. évi július hó 9-én.

Kovács Géza, kir. bir. végrehajtó.

Lóversenyek

Tátra-Lomniczon

1902. július 23, 24, 26. és 27-én

A „Magyar Lovaregylet“ által rendezve, kezdetük **mindig délután 3 óra 10 perczkor.**

A versenytérre a következő vonatok közlekednek az összes közbeeső állomások érintésével:

Óda:
Tátra-Lomniczról indul 1 ó. 18 p. 2 ó. 15 p. 2 ó. 45 p.
Versenytérre érk. 1 ó. 38 p. 2 ó. 35 p. 3 ó. 05 p.
Poprad-Felkáról indul 1 ó. 06 p. 1 ó. 15 p. 2 ó. 20 p.
Versenytérre érk. 1 ó. 31 p. 1 ó. 40 p. 2 ó. 50 p.
Kassáról indul 8 óra 5 percz.
Poprad-Felkára érkezik 11 óra 25 percz.

Vissza:
Versenytérrel indul 5 ó. 35 p. 5 ó. 45 p. 7 ó. 30 p.
Tátra-Lomniczra érk. 5 ó. 55 p. 6 ó. 05 p. 7 ó. 50 p.
Versenytérrel indul 5 ó. 55 p. 6 ó. 25 p. 8 ó. 45 p.
Poprad-Felkára érk. 6 ó. 20 p. 6 ó. 50 p. 9 ó. 15 p.
Poprad-Felkáról indul 8 óra 15 percz.
Kassára érkezik 11 óra 15 percz.

Július 25-én délután 5 órakor Tátra-Lomniczon virágkorzó és egyéb ünnepélyességek.

Helyárak a versenytérre: I-ső hely 6 kor., II-ik hely 2 korona, III-ik hely 40 fillér.

A Kassáról Poprad-Felkára és vissza, nemkülömben Eperjesről Poprad-Felkára és vissza szőlő, ünnep- és vasárnapokon érvényes kedvezményes jegyek a versenynapokon is kiadatnak és pedig:

Kassa—Poprad-Felka II. oszt. 6 korona, III. oszt. 4 korona.
Eperjes—Poprad-Felka II. oszt. 6 korona, III. oszt. 4 korona.
Jegyek kaphatók Tátra-Lomniczon Kuzmann Gyula bazarjában és a versenynapokon Tátra-Lomniczon a versenytérben. **Restaurációk az I. és II. helyen, szintugy totalisateurók, bookmaker és katonazene.** 1-2

Hirdetmény.

A nagyroczei kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság ezennel közhírré teszi, hogy a **nagyroczei népbank** végrehajtónak **Antalik András** végrehajtást szenvedő elleni 76 korona tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a nagyroczei kir. járásbíró területén lévő s Gerlicze községben fekvő a gerliczei 27. tjkvben A 1 sorsz. alatt foglalt 22/b hrsz. belsőség és azon lévő 27. sz. házra 646 koronában, az ugyanazon sztjkvben A. 2—23. sorsz. alatt foglalt 94., 102., 168., 180/a., 243/a., 252., 258/a., 360., 424/b., 434., 436/c., 531/a., 555., 604., 645/a., 656/c., 660., 686/c., 691/c., 696/a., 702/a. hrsz. külsőség és ehez tartozó erdő s legelő illetőségre 320 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1902 évi július hó 23-ik napján** délelőtt 9 órakor Gerlicze község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 %-át, vagyis 64 és 32 kor. készpénzben vagy az 1881. LX. tcz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. tcz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Nagyroczen, 1902. évi január hó 25. napján.

A nagyroczei kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság.

Dessewffy, kir. járásbíró.

Hirdetmény.

405. sz. — Alulirt bírósági végrehajtó 1881. évi LX. tcz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a miskolci kir. törvényszék 1901. évi 107/b. sz. végzése következtében **dr. Hercz Odön** által képviselt **Kertész Gábor** javára **Holló Ardén** ellen 250 kor. s jár. erejéig 1901. évi november hó 18-án foganatosított biztosítási végrehajtás útján felül foglalt és 17990 koronára becsült lovak kocsi, sertések, ökrök, juhok, takarmányból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a rimaszécsi kir. járásbíró 1901. évi V. 486/7. számú végzése folytán 61 korona 58 fillér tőkekövetelés erejéig Harmaczon a helyszínen leendő eszközzésére, **1902. évi július hó 26-ik** napjának délelőtti 10 óraja határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok, az 1881. évi LX. tcz. 107. és 108. §§-ai értelmében, készpénz fizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek a becsáron alul is elfognak adatni.

Kelt Rimaszécs, 1902. évi július hó 7-én.

Kovács, kir. bir. végrehajtó.